

Vñ n đñ gây xúc đñ ng nhñ t hiñ n nay là tin Đñ c TGM Ngô Quang Kiñ t có thñ sñ tñ chñ c.

Trong thñ i gian gñ n đây, trên các phñ ñ ng tiñ n truyñ n thông, có nhiñ u bài viñ t vñ các vñ n đñ đñ t đai cñ a Giáo Hñ i, Công Lý và Sñ Thñ t. Nhñ ng bài viñ t này ít nhiñ u gây đñ ñ c sñ chú ý đñ c biñ t nñ i ngñ ñ i Viñ t Nam nói chung và giáo dân Viñ t Nam nói riêng vì đã đñ c p trñ c tiñ p đñ n lñ p trñ ñ ng cñ a Đñ c Tñ ng Giám Mñ c Ngô Quang Kiñ t và cñ a Hñ i Đñ ng Giám Mñ c Viñ t Nam đñ i vñ i chính quyñ n cñ ng sñ n. Nhñ ng vñ n đñ gây xúc đñ ng nhñ t hiñ n nay là tin Đñ c TGM Ngô Quang Kiñ t có thñ sñ tñ chñ c. Ngài đã loan báo cho các Linh Mñ c thuñ c giáo phñ n Hà Nñ i biñ t vñ tiñ n trình tñ chñ c vì lý do sñ c khñ e. Tin này gây ra nhiñ u thñ c mñ c vì ngñ ñ i ta không biñ t Ngài đã chính thñ c đñ đñ n xin tñ chñ c chñ a? Hoñ c đó chñ là lñ i "xin miñ ng" vñ i Đñ c Thánh Cha? Và nñ u thñ , thì lñ i "xin miñ ng" có hñ p thñ tñ c, có đñ ñ c Toà Thánh chñ p nhñ n không? Tñ t cñ đñ u chñ a có câu trñ lñ i.

Chúng tôi đi kiñ m chñ ng và biñ t rñ ng mñ t cách chính thñ c Bñ Ngoñ i Giao Tòa Thánh Vatican hoàn toàn im lñ ng vñ vñ n đñ này. Tuy nhiên, nguñ n tin thân cñ n tñ Vatican mà VietCatholic có đñ ñ c cho biñ t là *"ngay sau khi Đñ c TGM Ngô Quang Kiñ t nói đñ n ý đñ nh ñ chñ c thì Đñ c ông Parolin đã có nhñ n đñ nh vñ i Đñ c Tñ ng là không nên làm thñ trong hoàn cñ nh hôm nay"*. Thêm vào đó, tin hành lang ñ Vatican cho biñ t là Đñ c TGM Ngô Quang Kiñ t vñ n đñ ñ c Tòa Thánh hoàn toàn tín nhiñ m trong viñ c cai quñ n Tñ ng Giáo Phñ n Hà Nñ i.

Vñ i Hñ i Đñ ng Giám Mñ c Viñ t Nam, không thñ y vẫn bñ n nào nói vñ tin Đñ c TGM Ngô Quang Kiñ t tñ chñ c, chñ có Đñ c Hñ ng Y Phñ m Minh Mñ n thay thñ Đñ c Cha Nguyñ n Văn Nhñ n, Chñ Tñ ch Hñ i Đñ ng Giám Mñ c Viñ t Nam, trñ lñ i đñ n thñ cuñ cha Trñ n Công Nghñ , Giám Đñ c cñ quan thông tñ n Viñ tCatholic, vñ câu hñ i Đñ c TGM Ngô Quang Kiñ t có tñ chñ c hay không. Đñ c Hñ ng Y trñ lñ i cha Trñ n Công Nghñ ñ ñ i m chính nhñ sau:

Phân tích vñ n đđ Đc TGM Giuse Ngô Quang Ki t t ch c

Tác Giả: Nguy n Long Thao

Thứ Bảy, 28 Tháng 11 Năm 2009 10:06

1. Vào cu i tháng 6, i Roma, Đc T ng Ki t cho b t, th t s vì lý do s c kho , Ngài đã trình bày cho các Giám m c Vi t Nam đang h p Roma b t v ý đ nh xin t ch c c a Ngài v i Đc Thánh Cha. Nh v lý do là vì b nh tr ng c a Ngài.

2. Đc H ng Y góp ý v i Đc TGM Hà n i là Đc Thánh Cha có cho t ch c hay không, s m hay mu n, là vi c c a Đc Thánh Cha; còn ph n Đc TGM Hà n i, Ngài có trách nh m dành th i gian đ u tr , tnh đ ng đ có th t p t c công vi c m c v lâu dài.

3. Đc TGM Ngô Quang Ki t cho Đc H ng Y b t là Roma cũng đã có đ ngh h ng đ u tr , còn th i đ m thì đ ngài đ nh l u."

C theo n i dung mà Đc H ng Y Ph m Minh M n tr i trên đây, ng i ta th y vi c Đc TGM Ngô Quang Ki t ng ý xin t ch c rõ ràng là do vñ n đ cá nhân, vñ n đ s c kho , hoàn toàn không ph i là do áp l c c a chính quy n c ng s n Vi t Nam, cũng không ph i do áp l c c a H i Đ ng Giám M c Vi t Nam.

Nh ng i gi i đáp c a Đc H ng Y dù r t chính xác, nh ng đ lu n vñ n không tin là chính đáng, và có đ c đ lu n bên ngoài ch p nh n không? Hay là còn nhi u uñ n khúc trong vñ n đ này? Đ tr i các câu h i trên, chúng ta hãy xem các bài vi t bên ngoài phân tích th nào v vi c Đc TGM Ngô Quang Ki t xin t ch c.

Đ Lu n Nghĩ Gì V Vi c Đc TGM Ngô Quang Ki t T Ch c

Vi t v đc TGM Hà N i trong th i gian g n đây các bài vi t cũng nh các câu chuy n gi a ng i Công Giáo đ u nêu b t ba s ki n: Th nh t, sau khi tri u y t Đc Thánh Cha v , Đc TGM Ngô Quang Ki t đã đi ngh hai l n t i tu vi n Châu S n, Ninh Bình vì lý do s c kho . Th hai, Đc TGM đã v ng m t trong d p H i Ngh Th ng Niên c a các Giám M c Vi t Nam h p t i Xuân L c v i lý do đ c vi n đ n là vì s c kh e yếu kém. Th ba, trong d p l t n phong Linh M c Nguy n Năng làm Giám M c Phát Di m, gi i quan sát th y vai trò và v th c a m t v TGM Hà N i đ c s p x p cách nào đó mà đã có m t s ng i đ ngh và bình lu n, và vô tình l i càng làm nhi u ng i hi u l m thêm.

T ba s ki n này, các bài vi t và đ lu n bên ngoài, căn c vào các di n bi n chính tr xã h i và n i tình Giáo H i Vi t Nam, đã đi đ n k t lu n r ng Đc TGM s t ch c, nh ng không ph i vì lý do s c kho mà là do (1) áp l c c a chính quy n Vi t Nam, (2) do áp l c c a HĐGMVN và (3) cu i cùng cũng do Tòa Thánh n a.

Áp l c t phía chính quy n Vi t Nam:

V Đc TGM Giuse Ngô Quang Ki t đ ng lên đòi h i công lý và s th t trong v Tòa Khâm S và Thái Hà là m t đ u hoàn toàn đúng. Các Giám M c, giáo dân cũng th y đúng, nh ng không dám m nh m nói ra. Còn đ i v i chính quy n c ng s n Vi t Nam, vi c làm c a Đc T ng b coi là nguy hi m vì làm lung lay v th đ c tôn cai tr c a h , gây nguy hi cho an ninh chính tr vì Ngài đã t cáo cho th gi i bi t chính quy n c ng s n Vi t Nam là chính quy n, không tôn tr ng công lý, vi ph m nhân quy n. Đ i v i ng i dân bình th ng, ai đ ng lên ph n đ i chính quy n, ch c ch n h s b c ng s n b t giam, tù t i. Nh ng v i ng i đ ng đ u m t t ng giáo

phán thá đô Hà Nái nhá ĐTC TGM Kiệt, viác bát giam Ngái vào thái buái này là viác cáng sán không thá làm đá c vì sá dá luán quác tá. Há bá bó tay nên ông Nguyán Thá Tháo, Chá Tách Uá Ban Nhân Dân thành phá Hà Nái đã lên tiáng đòi HĐGMVN xá lý và đáa ĐTC TGM Ngô Quang Kiệt đi nái khác. Nhá váy ai cũng tháy căn nguyên ban đáu là Nhà nán cáng sán không áa gì đá c TGM Kiệt và chá muán báng ngái đi khái Hà nái thôi! Nháng áp ác đó có ánh háng đán áp tráng cáa Tòa Thánh Vatican, đán HĐGMVN, và đán chính ĐTC TGM Ngô Quang Kiệt, thì chúng ta không đá c biát, vì không có tài liáu nào cháng minh cho vắn đề này. Tuy nhiên, ta hãy quan sát hián táng đá tìm ra bán chát.

Đái Vái Hái Đáng Giám Mác Viát Nam

Do áp ác tá phía chính quyán, các bài viát hay dá luán bên ngoài nhán đánh ráng chính quyán Hà Nái không muán có sá hián dián cáa ĐTC TGM Ngô Quang Kiệt tái bát cá nái đáu tái VN nên đã kín đáo liên ác vái các vá GM đá các Ngái gây áp ác vái ĐTC TGM. Sá kián đá c các bài báo vián đán là sá im áng cáa HĐGMVN nói chung và đáa sá các Giám mác khác nói riêng trá c áp tráng cáa ĐTC TGM trong các vá tòa Khâm Sá, Thái Hà v.v... Các bài viát đó cũng suy đián HĐGMVN đã gây áp ác mánh đái vái ĐTC TGM Hà Nái. Báng cháng là ĐTC Táng đã không có mát trong Hái Nghá Tháng Nián cáa các Giám Mác háp tái Xuân Lác, cho dù lý do sá váng mát đá c Ngái giái thích là vì tình tráng sác khoá. Báng cháng thá hai là vá thá cáa ĐTC Táng trong á tán phong Giám Mác á nhà thá chính tòa Phát Diám vào ngày 8 tháng 9 năm 2009. Nhá đã nói trên, các áp luán trên chá là nháng suy đián nháng khó lòng bác bá vì đáa sá rát đá tin vào nháng gì mình đá tháy và đá cám nhán.

Ngá i ta cũng áp luán ráng: trong thâm tâm, vá Linh Mác nào, Giám Mác nào cũng không áa gì cáng sán. Nháng qua kinh nghiám, các Ngái tháy tá khi VN tuyên bá má cáa vào năm 1986, và tá khi HĐGMVN chuyán háng chính sách tá đái đáu thái ĐGM Nguyán Minh Nhát đán chính sách hòa hoãn vái chính quyán đá i thái ĐGM Nguyán Văn Hòa làm Chá Tách HĐGM Viát Nam, thì Giáo Hái Viát Nam đá c đá thá hán, sinh hoát sáng đáo khái sác hán, viác truyán chá c Giám Mác, Linh Mác cũng đá dàng hán. Tá đó, ngá i ta suy đián và nghi ngá ráng biát đáu mát vài Giám Mác trá cá chân trong HĐGM cháa đáy đán kinh nghiám, nên có thá muán pháng cách tiáp tá c đái thoái vái chính quyán và chá đái và hy váng mát ngày mai tá i sáng. Thêm vào đó, náu ngoái giao khéo léo vái chính quyán, thì có thá sá ái ích hán cho Giáo hái. Tá thái đá vái chính quyán lúc này là không đúng lúc, không phái là giái pháp khôn ngoan, phái báo vá ác áng. Vì chính quyán ván dùng báo ác khi cán đá trán áp các ngá i đòi hái dân chá, nhân quyán, công lý. Hán náa, át đá chính quyán không phái là nhiám vá cáa Giáo Hái mà nhiám vá chính là rao giáng tin máng cho mái ngá i, ká cá ngá i cáng sán táng bá c hái Giáo Hái.

Vá Phía ĐTC TGM Giuse Ngô Quang Kiệt:

Tình tráng sác kháe hián nay cáa Ngái không đá c khá quan là điáu có thát báng cháng là trá c đáy máy năm, Ngái đã cho nhiáu vá Giám Mác, Linh Mác biát vì tình tráng sác khoá nên viác điáu hành táng giáo phán cáa Ngái gáp rát nhiáu tráng ái. Nhiáu ngá i ám táng ráng trong nháng ngày chuán bá khai mác Năm Thánh 2009-2010 tái Sá Kiệt, Ngái đã hoát đáng rát năng ná và sinh hoát rát nhiáu và cho ráng: *"không tháy có đáu háu nào là Ngái bá suy yáu vá mát tinh thán án thá xác"*.

Tuy nhiên, xét cho công b ng n u vì v n đ s c kho mà đ c T ng không đi u hành đ c công vi c c a T ng Giáo Ph n, thì vi c xin t ch c c a Ngài là đi u r t chính đáng. Nh ng chúng ta ph i l u ý là theo giáo lu t, vi c b nhi m hay đ cho m t v Giám M c nào t ch c, hoàn toàn thu c th m quy n c a Tòa Thánh Vatican. M t v Giám M c mu n t ch c vì lý do s c kho hay đ n tu i v h u, cũng ph i đ đ n lên Tòa Thánh. Sau khi c u xét và th y có lý do chính đáng Tòa Thánh s công b s c l nh, lúc đó v Giám M c m i đ c t ch c.

V tr ng h p đ c TGM Ngô Quang Kiệt, n u th c s m t cách nào đó mà ph i r i ch c v T ng giáo ph n Hà N i thì ng i h ng l i nhi u nh t là chính quy n Vi t Nam. H không còn ph i đ i phó v i m t ng i có ti ng nói đ c nhi u ng i nghe, đ c th gi i chú ý, l i có t th “b t kh xâm ph m”. H s l i đ ng lúc Tòa Giám M c Hà N i tr ng ngôi đ đ t đi u ki n kh t khe v i Tòa Thánh Vatican. B ng ch ng c th là chính quy n VN đã t ng b t bí Tòa Thánh trong v tòa t ng Giám M c thành ph Sài Gòn b tr ng ngôi khi Đ c TGM Nguy n Văn Bình t th . Ba b n năm sau, h m i ch p nh n đ đ c Giám M c Ph m Minh M n v nh n ch c TGM Sài gòn.

Trong khi đó, m t s th t hi n nhiên không c n ki m ch ng là giáo dân cũng nh nhi u ng òi Vi t Nam khác đ ng r t quý tr ng t cách và l p tr ng c a Đ c TGM Ngô Quang Kiệt, Đ c Cha Cao Đình Thuyên c a giáo ph n Vinh và Đ c Cha Nguy n Văn Tân c a giáo ph n Vĩnh Long. Các v này đ c coi là nh ng ng i đ t quy n l i Giáo H i, Công Lý và S th t trên quy n l i cá nhân. Vi c Đ c TGM xin t ch c hay b bu c t ch c lúc này ch c ch n gây thi t h i nghiêm tr ng đ n uy tín H i Đ ng Giám M c VN.

Vai Trò Toà Thánh Vatican:

Khi có tin Đ c TGM Ngô Quang Kiệt s t ch c, VietCatholic đã ki m ch ng tin này v i m t s gi i ch c có th m quy n và th o tin t i Vatican. Chúng tôi đ c bi t tin đ c TGM Ngô Quang Kiệt t ý ng l i v i Đ c Thánh cha xin t ch c vì lý do s c kho là có th t. Sau đó m t s gi i ch c Vatican cũng đã có đ ngh h ng đi u tr , còn th i đi m thì đ Đ c T ng đ nh li u. Trong khi đó, cũng t ngu n tin t Vatican, chúng tôi đ c bi t Tòa Thánh v n tuy t đ i tin t ng Đ c TGM Ngô Quang Kiệt và không mu n cho Ngài t ch c. Vì th , trong th Đ c H ng Y tr l i LM Tr n Công Nghi m i có câu **“còn th i đi m thì đ tùy Ngài đ nh li u”**. Nh ng có vi c t ch c hay không, Toà Thánh đ tùy đ c T ng quy t đ nh. B ng ch ng n a là Đ c H ng Y Marie Etchegaray, m t gi i ch c cao c p c a Toà Thánh, là Phó Niên Tr ng H ng Y Đoàn, sang VN trong đ p Khai M c Năm Thánh, cùng đ ng t v i Đ c TGM Ngô Quang Kiệt t i nhà th chính tòa Hà N i, là m t đ u ch nói lên m t đi u gì tích c c mà ta ph i suy nghĩ, nh t là khi Ngài nói Ngài không mu n đ a cây g y Giám M c, m t bi u t ng quy n bính, c a Đ c T ng Giám M c Ngô Quang Kiệt v Roma.

Tuy nhiên, tin Ngài t ch c v n đ c loan truy n trong gi i Công Giáo, k c trong hàng giáo sĩ cao c p t i Vi t Nam. Do v y chúng tôi mu n xem xét v n đ này nh th nào.

Ng i ta v n còn nh vào lúc giáo dân Hà N i đ ng lên đòi công lý t i Tòa Khâm S thì m t v n th c a Đ c H ng Y Qu c V Khanh Tòa Thánh khuy n cáo đ c TGM ph i ch m đ t cu c tranh đ u. T đó, m i ng i Vi t Nam đ u nghĩ r ng Tòa Thánh mu n áp đ ng chính sách hòa hoãn, không mu n đ i đ u v i nhà n c c ng s n Vi t Nam. Nh ng th c ra, n u nhìn l i

chúng ta thấy lúc đó Tòa Thánh và Đề c TGM Hà Nội làm một việc rất nhân đạo và kịp thời: vì thời tiết giá lạnh mùa đông bắt đầu nên hàng giáo dân đến cầu nguyện ngày đêm trước Tòa Khâm Sát có thể bắt đầu giờ lễ cho rằng đó là một hành động thiêu thân nhân bản, nhất là đối với giáo dân nghèo khó vậy, không có chần chừ, cảm ơn áo ấm...

Mọi người thấy ảnh hưởng của kinh nghiệm ngoại giao tích lũy trên 2000 năm, Tòa Thánh không bao giờ hy sinh quyền bính của mình để đánh đổi lấy việc bình thường hóa quan hệ ngoại giao. Trường hợp Trung Quốc là một ví dụ điển hình. Tòa thánh đã không chịu nhượng bộ một chút nào để đổi lấy việc thiết lập ngoại giao với Bắc Kinh. Trường hợp Việt Nam cũng vậy, Vatican đâu có dễ dàng nhượng bộ thêm quyền lợi gì. Việc bắt nhiệm Giám Mục tại VN cũng như tại Trung Quốc vẫn phải có sự đồng ý của chính quyền.

Kết Luận:

Tóm lại nội dung tin Đề c TGM Giuse Ngô Quang Kiệt t ch c đề cập chính thức công bố thì hầu như ai cũng thấy nội dung chính là khẳng định việc bắt đầu bình thường hóa quan hệ ngoại giao, và dĩ nhiên hay trong nội dung, không chấp nhận chế độ Cộng Sản. Điều đáng chú ý là hai bên thiết lập danh mục một cách nghiêm trọng là Tòa Thánh Vatican và Hội Đồng Giám Mục Việt Nam. Đã có nhiều bình luận cho rằng nội dung Đề c TGM Kiệt bắt đầu đề cập thì HĐGMVN và Tòa Thánh Vatican đã phải khuất phục trước chính quyền của Việt Nam. Ngược lại đề cập hàng loạt nội dung nhất là chính quyền của Việt Nam. Mọi người hãy xem Hội Đồng Giám Mục Việt Nam sẽ có một khuyến cáo cụ thể nào đó về trường hợp Đề c TGM Ngô Quang Kiệt đề Tòa Thánh đưa ra đề cập quy tắc để nh có lợi nhất cho Giáo Hội Việt Nam trong giai đoạn này.

Đề nghị Việt Nam đang trông đợi vào những quy tắc để nh thiết sáng suốt của HĐGMVN, Tòa Thánh Vatican, và cá nhân Đề c TGM. Xin các đề nghị và đề cập bắt đầu Đề c TGM Ngô Quang Kiệt nên cân nhắc rất kỹ lưỡng về văn đề t ch c, vì sự kiện t ch c lúc này chỉ gây ra những hậu quả vô cùng tai hại cho Giáo Hội Việt Nam. Lịch sử Giáo Hội Việt Nam cho thấy sự ghi nhận và ghi nhận của lịch sử này và các sự gia tăng hàng giá trị của hay nghiêm khắc lên án là tuân theo quy tắc để nh của Đề c TGM Ngô Quang Kiệt, của Hội Đồng Giám Mục Việt Nam và của Tòa Thánh Vatican.

Qua câu trả lời *“còn thời đi m thì đi tùy Ngài đi nh lời u”*, mọi người xét cho cùng, tất cả văn đề đều nằm trong quy tắc để nh của Đề c TGM. Nếu vì đi u kiện sự c kho , vì gặp khó khăn về chính quyền, không làm việc được trong lúc này, chúng tôi cũng xin Đề c TGM c gi tình trạng hiện tại. Mọi việc đã có Đề c Giám Mục phó tá Giáo Phận Hà Nội đảm trách. Rồi sau 3 hay 5 năm, Đề c TGM có một văn đề vì bất cứ lý do gì thì để luận sẽ xét đoán văn đề dù là một góc nhìn hoàn toàn khác.

Thành kính cầu xin cho các đề nghị bản quyền đề cập của nh soi sáng trong văn đề này.